

Studenti JAMU hledají s Vonnegutem adekvátní pocit smyslu života

Autorskou inscenaci Opičárna aneb Adekvátní pocit smyslu života nabídnou studenti Divadelní fakulty JAMU. Premiéra se uskuteční v brněnském studiu Marta v neděli 3. dubna v 19 hodin. Scénář divadelní novinky je dílem dramaturga Šimona Petáka, jeho text režírovala Tereza Říhová.

Inscenace, v níž se představí všichni nastávající absolventi činoherectví, vzniká na motivy novely Grotteska aneb Nikdy už sami od Kurta Vonneguta. Jeho slavné prózy jako Jatka č. 5, Snídaně šampionů nebo zmiňovaný titul mají velmi specifickou stavbu. Hlavním inspiračním zdrojem pro Petáka však bylo širší příběhové a myšlenkové universum slavného spisovatele. „A protože je podstatnou součástí náplně svých vyprávění Vonnegut sám, jde nám i o to jak se mu jeví život,“ uvedl Peták

V předmluvách citovaných knih se autor obírá zpravidla značně nesouvislými autobiografickými střípky – vzpomínkami, pocitovými momentkami, s oblibou si připomíná utkvělé myšlenky a bizarní nápady z dětství. „Když ho pořádání těch prohlídek po vlastní kuchyni omrzí, začne Vonnegut přímo před čtenářovými smysly konstruovat prapodivné, neskonale zábavné příběhy,“ komentuje výběr materiálu scénárista a dramaturg. To zvláště elektrizující na Vonnegutových knihách podle Petáka není fakt, že do nich vkládá své soukromí, ale jeho bravurní vládnutí paradoxem, který chtějí mladí divadelníci zprostředkovat publiku.

Na jevišti studia Marta vyroste dva a půl metru vysoká a čtyři na čtyři metry široká a hluboká železná klec. Scénografie Hynka Petrželky představuje bytelnou voliéru pro šelmy. „Museli jsme slíbit, že se s krví a šlehačkou omezíme na nezbytné minimum,“ uvedla Říhová. Hudbu k inscenaci složil Adam Mašura a nahrál ji ve školním Divadle na Orli spolu s herci. Režisérka má démonickou zálibu v anglosaském oldies z poloviny 20. století a právě těmito písním svěruje jistou část sdělení v nové inscenaci.

Scénář podle Petáka ale není hodnocením Vonnegutových spisovatelských schopností či jeho osobnosti. Cílem je podniknout krátkou exkurzi po tomto díle a po cestách, kterými se autor při psaní ubíral. „Chceme poukázat na muže roztrpčeného lidstvem za to, že otravuje atmosféru výfukovými plyny. Muže, který si připaluje jednu Pall Mallku od druhé, rozesmává a přivádí k úžasu všechny okolo, a přitom zahání vlastní myšlenky na sebevraždu. On stojí v pozadí téhle opičárny. Vítejte na planetě Paradox,“ dodal Peták.

Jak doplňuje režisérka, inscenátoři se pokouší docela seriózně zabývat tím, z čeho se může v jedné lidské mysli vylíhnout miliarda miniaturizovaných Číňanů a postapokalyptická Amerika s neandrtálským prezidentem v Bílém domě. Chtějí hrát o zápase se šílenstvím, shodně s předlohou také o incestu a osamělosti, nelásce a smrti.

Slovem ‚opičárna‘ se podle dramaturga většinou označuje něco na hlavu padlého a v označení je i příslib opic: „Ty nám sice v představení nehrají, ale jen tak zbůhdarma tuhle asociaci ve vzduchu viset nenecháváme.“

Adekvátní pocit smyslu života je jedna ze součástí definic normality. „Člověk, kterého lze označit za ‚normálního‘ má prý krom všeho ostatního také ‚adekvátní pocit smyslu života‘. Prý,“ podotknul nejen k názvu večera Peták. S nadcházejícími divadelními profesionály v inscenaci vystoupí kupříkladu i herec Milan Holenda z Divadla Husa na provázku.

Mgr. Luboš Mareček

INSCENAČNÍ TÝM:

režie: Tereza Říhová

scénář a dramaturgie: Šimon Peták

scénografie: Hynek Petrželka

kostýmy: Hynek Petrželka, Kateřina Höferová

produkce: Marie Trefná

zvuk: Petra Göbelová

pohybová spolupráce: Pavol Seriš, Adam Mašura

foto a trailer: Tomáš Tušer a Petr Chodura

OSOBY A OBSAZENÍ:

Arthur Viktor Zavadil

Ilza Tereza Slámová

Ilza II Šárka Býčková

Letitie Kristýna Hulcová

Caleb Milan Holenda

Dr. Mott Petr Németh

sloužící Ovetá, psycholožka Agáta Kryštůfková

sloužící Withers, číňan Martin Hudec

sloužící Stewart Dominick Benedikt Hájek

sloužící Stewart II. Jakub Urbánek

Pedagogické vedení a spolupráce:

Prof. PhDr. Josef Kovalčuk, doc. Břetislav Rychlík, doc. MgA. Aleš Bergman, Ph.D., MgA. Jana Štvrtecká - Kaločová

Divadelní studio Marta, Bayerova 5, 602 00 Brno

Premiéra 3. 4. 2016 v 19.00